

การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2^{*}
PROFESSIONAL LEARNING MANAGEMENT LEADING TO TEAMWORK
IN SCHOOLS UNDER THE NAKHON PHANOM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

จุฬาวดี ชมราศรี¹, พจน์ เจริญสันเทียะ² และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม³

Juthawadee Chomrasri¹, Phot Charoensanthia² and Wiralpat Wongwatkasem³

¹⁻³วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻³Nakhonratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: piaryjuthawadee@gmail.com

วันที่รับบทความ : 17 เมษายน 2569; วันแก้ไขบทความ 4 พฤษภาคม 2569; วันตอบรับบทความ : 6 พฤษภาคม 2569

Received 17 April 2026; Revised 4 May 2026; Accepted 6 May 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 2) เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา 3) ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

Citation:

* จุฬาวดี ชมราศรี, พจน์ เจริญสันเทียะ และ วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2569). การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(3), 150-168.

Juthawadee Chomrasri, Phot Charoensanthia and Wiralpat Wongwatkasem. (2026). Professional Learning Management Leading To Teamwork In Schools Under The Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(3), 150-168.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 333 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93 และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน
3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน

คำสำคัญ: การบริหาร, การเรียนรู้เชิงวิชาชีพ, การทำงานเป็นทีม

Abstract

This research aims to 1) study the management of professional learning towards teamwork in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2, and 2) compare the level of opinions of personnel regarding the management of professional learning towards teamwork in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level, work experience, and school size. 3) To study the guidelines for promoting professional learning management towards teamwork in schools

under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2. The sample group used in this research consisted of 333 school administrators and teachers. The research instrument was a 5-level Likert scale questionnaire with a content validity index between 0.80 and 1.00. The reliability coefficient of the entire questionnaire was 0.93, and the structured interview was also used. Statistical analyses included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings revealed that:

1. The overall level of professional learning management leading to teamwork in schools under the Office of Nakhon Phanom Primary Educational Service Area 2 was high.

2. A comparison of opinions regarding professional learning management leading to teamwork in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2, categorized by educational level and school size, showed statistically significant differences at the .05 level both overall and in specific aspects. However, there were no significant differences overall when categorized by work experience.

3. Guidelines for promoting professional learning management towards teamwork in schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2 include: shared vision and leadership; focus on student quality development; professional learning in a friendly atmosphere; collaborative teaching development towards best practices; and reflection and exchange of performance results.

Keywords: Management, Professional learning, Teamwork

บทนำ

ในยุคปัจจุบัน การพัฒนาเศรษฐกิจโลกขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล จนนำไปสู่การเกิดขึ้นของ “เศรษฐกิจดิจิทัล” ซึ่งใช้แพลตฟอร์มออนไลน์เป็นกลไกหลักในการขยายโอกาสทางการค้าระหว่างประเทศและเร่งกระบวนการผลิตผ่านระบบอัตโนมัติ ภายใต้บริบทของการแข่งขันที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก ธุรกิจต่างๆ จึงจำเป็นต้องปรับตัวโดยใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และปัญญาประดิษฐ์ (AI) เพื่อเสริมศักยภาพในการตัดสินใจและรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านเศรษฐกิจไทย แม้จะยังมีอัตราการเติบโตต่ำกว่าศักยภาพ แต่รัฐบาลได้เร่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ “ไทยแลนด์ 4.0” เพื่อหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง และมุ่งสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงและนวัตกรรม การฟื้นฟูภาคการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการลงทุนทั้งจากภายในและต่างประเทศ ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยหนุนให้เศรษฐกิจกลับมาคึกคัก อย่างไรก็ตาม ตลาดแรงงานไทยกำลังเผชิญความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่จากทั้งโครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย และเทคโนโลยีอัตโนมัติที่เข้ามาทดแทนงานซ้ำซ้อน ทำให้สัดส่วนแรงงานภาคเกษตรลดลง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567) ขณะเดียวกัน ความต้องการแรงงานที่มีทักษะเชิงซ้อนเพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้ อัตราการมีส่วนร่วมของแรงงานผู้หญิงยังคงต่ำกว่าผู้ชายประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ และแรงงานนอกระบบยังเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต (World Bank, 2021) เมื่อโลกก้าวเข้าสู่การปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 (Industry 4.0) ซึ่งเน้นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล ระบบการศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้ตอบสนองความต้องการของตลาดในยุคใหม่ โรงเรียนและสถาบันการศึกษาจึงไม่อาจจำกัดบทบาทไว้เพียงการถ่ายทอดความรู้พื้นฐาน แต่ต้องออกแบบหลักสูตรที่บูรณาการองค์ความรู้ทางวิชาชีพและทักษะดิจิทัลตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อวางรากฐานให้เยาวชนไทยมีความพร้อมในการเรียนรู้ ต่อยอด และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างยืดหยุ่น (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2567)

นโยบายด้านการศึกษาของไทยในปัจจุบันจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะอาชีพ (Vocational Skills) ที่สอดคล้องกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย (Target Industries) ภายใต้กรอบ “ประเทศไทย 4.0” และเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยโรงเรียนคู่เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Dual Vocational School) ได้รับการพัฒนาให้เป็นต้นแบบการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้ด้านเทคนิคอาชีพกับการใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะและระบบอัตโนมัติ พร้อมส่งเสริมการฝึก

ประสบการณ์จริงในสถานประกอบการ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจบริบทการทำงานอย่างลึกซึ้ง ในระดับนโยบาย กระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินโครงการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการดิจิทัล (Digital Integrated Curriculum) ซึ่งครอบคลุมทักษะสำคัญ อาทิ ภาษาต่างประเทศ การคิดเชิงตรรกะและระบบ (Logical & Systems Thinking) ความปลอดภัยไซเบอร์ และการรู้เท่าทันข้อมูล (Data Literacy) ซึ่งล้วนเป็นสมรรถนะพื้นฐานของแรงงานคุณภาพในอนาคต นอกจากนี้ระบบติดตามคุณภาพการศึกษาผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ (e-Portfolio & e-Assessment) ยังช่วยให้ครูและผู้บริหารสามารถประเมินผลและปรับปรุงการสอนได้แบบเรียลไทม์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

การบูรณาการทักษะอาชีพควบคู่กับการรู้เท่าทันดิจิทัลตั้งแต่ระดับต้นน้ำ ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียนในการใช้เครื่องมือดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา และปลูกฝังทัศนคติของการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ซึ่งจำเป็นต่อการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง เมื่อเยาวชนจบการศึกษาด้วยสมรรถนะรอบด้าน พวกเขาจะพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในภาคการผลิต บริการ และนวัตกรรม พร้อมส่งเสริมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based Economy) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จึงมุ่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาที่เน้นการพัฒนาทักษะอาชีพควบคู่กับดิจิทัล ผ่านการอบรมครู พัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ เพื่อให้เยาวชนในสังกัดมีความพร้อมและมีความสุขในการเรียนรู้ ตลอดจนเป็นพลังขับเคลื่อนเศรษฐกิจท้องถิ่นและประเทศอย่างยั่งยืน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2566)

ในการขับเคลื่อนนโยบายการศึกษาเพื่อตอบโจทย์เศรษฐกิจดิจิทัลนั้น แม้ว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จะมีความมุ่งมั่นในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามยุทธศาสตร์ไทยแลนด์ 4.0 แต่ในทางปฏิบัติยังคงเผชิญกับ สภาพที่แท้จริง ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะด้านการบริหารจัดการการเรียนรู้ของบุคลากร พบว่าครูส่วนใหญ่ในพื้นที่ยังติดอยู่กับกระบวนการทำงานแบบแยกส่วน (Isolation) ขาดการเชื่อมโยงการทำงานเป็นทีมอย่างเป็นระบบ ส่งผลให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นไปในลักษณะของกิจกรรมตามภาระงานมากกว่าการสร้างวัฒนธรรมการแก้ปัญหาร่วมกันอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับข้อสังเกตของ ธนากรแห่งประเทศไทย (2567) ที่ระบุว่าความล่าช้าในการปรับตัวด้านทักษะดิจิทัลของแรงงานส่งผลให้ศักยภาพการผลิตของประเทศไม่เติบโตเท่าที่ควร

ด้วยสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งในมิติของการขาดเอกภาพในการทำงานเป็นทีม ความไม่พร้อมด้านสมรรถนะดิจิทัลของครู และความกดดันในสภาพแวดล้อมการทำงาน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมและการพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองเป็นครูยุคใหม่ที่มีความพร้อมในการสร้างเยาวชนที่มีสมรรถนะรอบด้าน และมีสุขภาวะทางจิตที่เข้มแข็ง พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในยุคการปฏิวัติอุตสาหกรรมครั้งที่ 4 ได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของบุคลากรต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 181 คน ครูผู้สอน จำนวน 2,300 คน รวม 2,481 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2, 2568)

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำนวน 333 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Eayrle W. Morgan, 1970) โดยได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาแนวทางการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงาน เป็นทีมของสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีผลงานดีเด่นในด้านการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีคำถามเกี่ยวกับแนวทาง

การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2. ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์ที่มีการกำหนดคำถามไว้ล่วงหน้า โดยผู้ตอบจะได้รับคำถามเช่นเดียวกัน และในลำดับขั้นตอนเดียวกัน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ถามถามได้ตรงประเด็นที่ต้องการ ไม่ออกนอกเรื่อง ไม่เกินขอบเขตที่กำหนดไว้ และข้อมูลที่ได้รับสามารถนำมาประมวลผลได้ โดยมีขั้นตอนการสัมภาษณ์ ดังนี้

4.1 กำหนดเวลาในการสัมภาษณ์ 15-20 นาที และนัดหมายกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

4.2 เตรียมอุปกรณ์จัดบันทึกให้เหมาะสมกับสถานการณ์

4.3 แนะนำตัวเอง และสร้างบรรยากาศให้รู้สึกเป็นกันเอง

4.4 บอกวัตถุประสงค์ในการสัมภาษณ์ และขออนุญาตจัดบันทึกหรือใช้เครื่องมือบันทึกเสียงจากผู้รับการสัมภาษณ์

4.5 ป้อนคำถามเหมาะสมกับเวลา และทำการบันทึกหลังจากการสัมภาษณ์เสร็จ

4.6 ขอบขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ทั้งโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้ค่า t – test (Independent samples)

4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' method)

5. วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่

1.1 ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

1.2 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 ความถี่ (Frequency)

2.2 ร้อยละ (Percentage)

2.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

2.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 136 -143)

3.1 t - test แบบ Independent samples

3.2 F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' method)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร รองลงมา คือ ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงานตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ 2) ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร 4) ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด 5) ด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่

ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร รองลงมาคือ ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษามีการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นความร่วมมือและความไว้วางใจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสสกลัย บุษเกิด (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน และสอดคล้องกับ Riener, C., & Willingham, D. (2021) ได้ทำการวิจัยเรื่อง มายาคติของรูปแบบการเรียนรู้และความสำคัญของความผาสุกของนักเรียน ผลการวิจัย พบว่า การดูแลความสุขและสุขภาพจิตของนักเรียนระหว่างจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพในการเรียนมากกว่าการออกแบบการสอนตามสไตลที่นักเรียนชอบเท่านั้น

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจากครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีกระบวนการแสวงหาความรู้และการวิเคราะห์ปัญหาในการทำงานเป็นทีมที่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูลีพร สุระโชติ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) สำหรับครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานพบว่าครูมีความต้องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 2) หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้หลักสูตรพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรม มีทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการ PLC อยู่ในระดับมากที่สุด และ 4) ครูมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด

2.2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน และรายด้าน พบว่า แตกต่างกันในด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ ทั้งนี้อาจเนื่องจากครูที่มีประสบการณ์สูงมักมีบทบาทในการนำและมีความเข้าใจในเป้าหมายขององค์กรมากกว่าครูบรรจุใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัสสกลีย์ บุรุษเกิด (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พบว่าไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานแบบกัลยาณมิตร และสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ

2.3 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากสถานศึกษาขนาดใหญ่มีทรัพยากร บุคลากร และระบบเครือข่ายที่เอื้อต่อการทำ PLC มากกว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ DuFour, R., & Fullan, M. (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง วัฒนธรรมที่ยั่งยืน: ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพระดับระบบ ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดสู่การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์กรให้เป็น PLCs ในระดับทั้งโรงเรียนและระบบ เป็นการยกระดับกระบวนการ PLCs จากระดับโรงเรียนเดี่ยวไปสู่ระดับเขตหรือทั้งระบบ ผลการศึกษาชี้ว่าสิ่งนี้ส่งผลต่อคุณภาพโดยรวมของโรงเรียน พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการเติบโตทางวิชาชีพของครูอย่างเป็นระบบและมีความต่อเนื่อง

3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

3.1 ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ผู้บริหารจัดการกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และค่านิยม

ของสถานศึกษาร่วมกับครูและบุคลากรทุกฝ่าย 2) พัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการ และภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ เพื่อเปิดโอกาสให้ครูมีบทบาทในการตัดสินใจ 3) จัดตั้งทีมแกนนำ PLC ในแต่ละกลุ่มสาระหรือระดับชั้น เพื่อเป็นผู้นำการขับเคลื่อนการทำงานเป็นทีม 4) สนับสนุนให้มีการสื่อสารวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและชัดเจนในทุกเวที 5) ส่งเสริมวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ของผู้เรียน 6) จัดกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำครู เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจและความสามารถในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง 7) สร้างระบบติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เนื่องจากแนวทางการจัดกระบวนการมีส่วนร่วมและพัฒนาภาวะผู้นำแบบกระจายอำนาจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Back, A., Polk, J. T., Keys, T., & McMahon, D. (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และผลลัพธ์: แนวโน้มใหม่ในระดับนานาชาติด้านการศึกษาผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำแบบร่วม (shared leadership) โดยพบว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการสอนแบบร่วมมือ (collaborative teaching) ซึ่งกำลังได้รับความนิยมในระดับนานาชาติ องค์ประกอบสองประการนี้ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ของทั้งครูและผู้เรียน เพิ่มประสิทธิภาพการประสานงานในโรงเรียน และสอดคล้องกับ อัสสกลีย์ บุรุษเกิด (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน 2) ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่พบว่าไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ควรมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานแบบกัลยาณมิตร และสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ

3.2 ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลผู้เรียน เพื่อใช้เป็นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 2) สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับบริบท ความต้องการ และ

ศักยภาพของผู้เรียน 3) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 4) ส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน 5) สนับสนุนการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง เพื่อสะท้อนพัฒนาการของผู้เรียนอย่างรอบด้าน 6) ส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนผลการพัฒนาผู้เรียนและแนวทางการแก้ปัญหาาร่วมกันในห้อง 7) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนแบบบูรณาการ โดยอาศัยความร่วมมือของครู ผู้บริหาร และผู้ปกครอง ทั้งนี้เนื่องจาก การใช้ข้อมูลผู้เรียนเป็นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับ ชามล หิรัญลักษณ์ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยองค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านที่มีการส่งผลมากที่สุดคือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ

3.3 ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความไว้วางใจและความปลอดภัยทางจิตใจ 2) สนับสนุนให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูอย่างสม่ำเสมอโดยไม่เน้นการประเมินเชิงลงโทษ 3) ส่งเสริมการสื่อสารเชิงบวกและการให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ในทีมงาน 4) จัดกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและบุคลากร เพื่อเพิ่มความร่วมมือในการทำงาน 5) ส่งเสริมให้ครูเปิดใจยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายและเรียนรู้จากความแตกต่าง 6) สนับสนุนการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและการจัดการอารมณ์ของครู 7) พัฒนาวัฒนธรรมองค์กรที่เห็นคุณค่าและยกย่องความสำเร็จร่วมกันของทีมงาน ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจและความปลอดภัยทางจิตใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Seligman, M. E., & Adler, A. (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาเชิงบวก เมื่อนักเรียนมีความสุข นักเรียนจะเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น ผลการวิจัยพบว่า การส่งเสริมความสุขในชั้นเรียนและสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ดี ส่งผลเชิงบวกต่อ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะในการใช้ชีวิต และความสามารถในการปรับตัวของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญ การนำแนวคิด Positive Education มาใช้จริงช่วยเพิ่มทักษะชีวิตและความ ยึดหยุ่นทั้งด้านอารมณ์และสังคมของผู้เรียน และสอดคล้องกับ กองทัพบกไทย (2563) ได้ทำ การวิจัยเรื่อง ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ผลการวิจัยพบว่า 1) การเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก 2) ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร ได้แก่ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในตนเอง และปัจจัย ด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยปัจจัยด้านความภาคภูมิใจในตนเองเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการเรียนรู้มีความสุขมากที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด จากผลการวิจัยพบว่า การบริหาร การเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่ แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูร่วมกันวางแผนการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบการสอน ร่วม (Co-Teaching) 2) สนับสนุนการทดลองใช้นวัตกรรมและรูปแบบการสอนใหม่ ๆ ภายใน ทีม PLC 3) ส่งเสริมการสังเกตชั้นเรียนและการสะท้อนผลการสอนอย่างเป็นระบบ 4) พัฒนา คลังแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) ด้านการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา 5) สนับสนุนให้ครู ใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนเป็นฐานในการปรับปรุงการสอน 6) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยน เทคนิคและกลยุทธ์การสอนระหว่างครูต่างกลุ่มสาระ 7) พัฒนามาตรฐานการจัดการเรียนรู้ร่วม ของสถานศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ทั้งนี้เนื่องจาก การส่งเสริมการ สอนแบบ Co-Teaching และการสังเกตชั้นเรียน สอดคล้องกับ Lomas, L., & Clarke, D. (2017) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนรู้แบบทีมในครูฝึกสอน: การศึกษาเปรียบเทียบข้าม วัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบทีม (team-based learning) ในการ พัฒนาครูใหม่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างลึกซึ้งและปลูกฝังทักษะการทำงานร่วมกันที่ข้าม พรมแดนทางวัฒนธรรม ส่งเสริมการเปิดกว้างทางความคิดและการสร้างเครือข่ายวิชาชีพผ่าน ระบบการสอนแบบร่วมมือ และสอดคล้องกับ วัลลภา วาสนาสมปอง (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบนำความสุขสู่ผู้เรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิ พิสัยของนักศึกษาพยาบาล ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ย พฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

และ 2) หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 ด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีแนวทางการส่งเสริมการบริหารงาน ด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้มีการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จากผลงานจริงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 2) จัดเวทีแลกเปลี่ยนผลการดำเนินงานของทีม PLC เพื่อร่วมกันเรียนรู้จากประสบการณ์ 3) สนับสนุนการใช้ข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์ในการวิเคราะห์และปรับปรุงการสอน 4) ส่งเสริมให้ครูบันทึกบทเรียนรู้อะไรบ้างและองค์ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานร่วมกัน 5) พัฒนาระบบการนำผลการสะท้อนกลับไปใช้ในการปรับแผนการจัดการเรียนรู้ 6) ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานและแนวปฏิบัติที่ดีของครูภายในและภายนอกสถานศึกษา 7) สร้างวัฒนธรรมการพัฒนาย่างต่อเนื่อง โดยใช้การสะท้อนผลเป็นเครื่องมือหลักในการยกระดับคุณภาพทีมงาน ทั้งนี้เนื่องจากการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์และบทเรียนจากการปฏิบัติงานมาพัฒนาย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Vescio, R., Ross, D., & Adams, A. (2019) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทบทวนงานวิจัยเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: เรารู้อะไรบ้าง? ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLCs) ซึ่งพบว่า PLCs มีบทบาทสำคัญในการสร้างนวัตกรรมในโรงเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยการพัฒนาทางวิชาชีพของครูผ่าน PLCs จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการสอนและสร้างบรรยากาศเชิงบวกสำหรับการเรียนรู้ภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับ กรณทิพย์ สวัสดิ์สพร (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการทำงานเป็นทีมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการทำงานเป็นทีมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ (1) การกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ (2) บทบาทและหน้าที่ของสมาชิก (3) การสื่อสารและการสร้างปฏิสัมพันธ์ (4) การแก้ปัญหาและการตัดสินใจร่วมกัน และ (5) การประเมินผลและชื่นชมความสำเร็จ และ 3) ผลการประเมินรูปแบบพบว่ามีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยสรุปได้ว่า 1. การบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3. แนวทางการส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ร่วมและภาวะผู้นำ ด้านมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในบรรยากาศเป็นมิตร ด้านพัฒนาการสอนร่วมสู่แนวปฏิบัติที่ดีที่สุด และด้านสะท้อนผลงานและแลกเปลี่ยนผลการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาสถานศึกษา โดยมุ่งเน้นการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีมอย่างเป็นระบบ
2. ควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างต่อเนื่อง โดยจัดสรรเวลา งบประมาณ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบายและแนวทางส่งเสริมการบริหารการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2566). กระทรวงศึกษาธิการ เรียกใช้เมื่อ 30 ตุลาคม 2568 จาก <https://www.moe.go.th/>
- กองทัพบกไทย. (2563). ปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลต่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของนักเรียนเตรียมทหาร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์กองทัพบกไทย.
- กรณทิพย์ สวัสดิ์สพร. (2566). การพัฒนารูปแบบการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.

- ชามล หิรัญลักษณ์. (2565). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี. สระบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสระบุรี.
- ชูลีพร สุระโชติ. (2560). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์การศึกษาไทย.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2567). ธนาคารแห่งประเทศไทย เรียกใช้เมื่อ 30 ตุลาคม 2568 จาก <https://www.bot.or.th/th/home.html>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2. (2568). สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนมเขต 2 เรียกใช้เมื่อ 30 ตุลาคม 2568 จาก <https://www.nkp2.go.th/>
- วัลลภา วาสนาสมปอง. (2564). ผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบนำความสุขสู่ผู้เรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- อัสสกลย์ บุรุษเกิด. (2566). การบริหารจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1.
- วัลลภา วาสนาสมปอง. (2564). ผลของรูปแบบการเรียนรู้แบบนำความสุขสู่ผู้เรียนที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- Back, A., Polk, J. T., Keys, T., & McMahon, D. (2018). Teamwork, leadership, and outcomes: New trends in international education. London: Routledge.
- DuFour, R., & Fullan, M. (2020). Cultures built to last: System-wide professional learning communities. Bloomington, IN: Solution Tree Press.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Lomas, L., & Clarke, D. (2017). Effects of team-based learning in teacher education: A cross-cultural study. New York, NY: Springer.

- Riener, C., & Willingham, D. (2021). The myths of learning styles and the importance of student well-being. *Educational Psychology Review*, 33(2), 567–590.
- Seligman, M. E., & Adler, A. (2018). *Positive education: Happiness and student learning outcomes*. New York, NY: Oxford University Press.
- Vescio, R., Ross, D., & Adams, A. (2019). A review of research on professional learning communities: What do we know? *Journal of Educational Research*, 112(3), 347–360.